
Informace o usnesení ze zasedání sněmu Rady vysokých škol

Informace o usnesení ze zasedání sněmu Rady vysokých škol

22. 9. 2011

Vzhledem k současnému stavu projednávání věcného záměru zákona o vysokých školách a navrhované novele zákona o rozpočtových pravidlech bylo svoláno na 22. 9. 2011 od 9.00 do Modré posluchárny historické budovy Karolina **mimořádné zasedání sněmu Rady vysokých škol**. Programem jednání tohoto mimořádného zasedání sněmu bylo:

1. Příprava věcného záměru zákona o vysokých školách.

Poslední verze návrhu věcného záměru zákona, která byla zveřejněna na www stránkách MŠMT nebyla projednána s reprezentacemi vysokých škol, na rozdíl od verzí předcházejících. Zásahy provedené v této verzi výrazně vybočují z toho, co bylo se zástupci reprezentací v rámci pracovní skupiny diskutováno, probíráno a k těmto změnám se tedy pracovní skupina nemohla vyjádřit. Na rozdíl od předchozího procesu tyto poslední změny žádnou formou posouzení nebo diskuse neprošly a zjevně jsou delegovaní zástupci reprezentací v konečné fázi procesu přípravy věcného záměru pro vládu odstaveni na vedlejší kolej. Pak se nelze odvolávat na to, že návrh byl připravován nebo projednáván ve spolupráci se zástupci reprezentací.

Jedná se zejména o tyto body:

- Bylo změněno zastoupení studentů v akademickém senátu školy v neprospěch studentů proti výsledku posledního jednání pracovní skupiny.

- Zásadně byla bez projednání v pracovní skupině doplněna řada odstavců k akreditaci, které ale vedou ke konkretizaci této části textu ve srovnání s obecnějším pojetím částí ostatních;

Dále nebyly přijaty nebo vyřešeny následující koncepční připomínky RVŠ. Jedná se zejména o:

- problematiku školného, kde dosud nebyly vyhodnoceny a zveřejněny zahraniční zkušenosti s jeho zavedením a poskytnuty rozbor rizik na základě kvalifikovaných simulací chování vybraného modelu školného; Rada vysokých škol se proto ztotožňuje se stanoviskem Studentské komory Rady vysokých škol a odmítá zavedení školného;

- zavedení funkčních míst docentů a profesorů, kde Rada VŠ nadále trvá na své kritické koncepční připomínce, ve které toto odmítá.

- změny v kompetencích Rady vysokých škol, kde zdůrazňované zastupování veřejnosti touto Radou musí odpovídat skutečné posílení její zodpovědnosti vůči veřejnosti a tomu odpovídat adekvátní způsob výběru jejích členů.

Usnesení:

Rada vysokých škol bere na vědomí zprávu o působení zástupců Rady vysokých škol v pracovní skupině MŠMT a oceňuje důsledné prosazování připomínek akademické obce na půdě pracovní skupiny. Rada vysokých škol konstatuje, že během celého období projednávání věcného záměru zákona o vysokých školách nedošlo k původně plánovanému společnému jednání užšího předsednictva Rady vysokých škol, předsednictva České konference rektorů a zástupců MŠMT.

MŠMT bohužel ve verzi z 9. 9. 2011 provedlo proti formulacím diskutovaným se zástupci reprezentací na předcházejících jednáních zásadní změny, které nebyly projednány a které Rada vysokých škol odmítá.

Jedná se především o:

- snížení a ztrátu garance minimálního zastoupení studentů v akademickém senátu;

- konkretizaci řady odstavců týkajících se akreditačních orgánů bez zdůraznění a řešení otázek diskutovaných v pracovní skupině týkajících se transparentnosti a kontroly jednání akreditačních orgánů.

Sněm Rady vysokých škol dále explicitně upozorňuje, že řada koncepčních připomínek nebyla přijata nebo vyřešena. Jedná se zejména o:

- problematiku školného, kde dosud nebyly vyhodnoceny a zveřejněny zahraniční zkušenosti s jeho zavedením a poskytnuty rozbor rizik na základě kvalifikovaných simulací chování vybraného modelu školného; z tohoto důvodu se Rada vysokých škol ztotožňuje se stanoviskem Studentské komory Rady vysokých škol a odmítá zavedení školného na veřejných vysokých školách;

- zavedení funkčních míst docentů a profesorů, kde Rada vysokých škol nadále trvá na své kritické koncepční připomínce, ve které toto odmítá;

- změny v kompetencích Rady vysokých škol, kde zdůrazňované zastupování veřejnosti touto Radou musí odpovídat skutečnému posílení její zodpovědnosti vůči veřejnosti, a tomu musí odpovídat adekvátní způsob výběru jejích členů.

Rada vysokých škol konstatuje, že věcný záměr VŠ zákona ve verzi z 9. 9. 2011 je obecný, a proto je nutné věnovat maximální pozornost přípravě paragrafového znění zákona o VŠ. V této souvislosti oceňuje odpověď zástupců MŠMT, že na projednávání paragrafového znění zákona o VŠ se bude opět podílet pracovní skupina zahrnující zástupce reprezentací VŠ.

Sněm v této souvislosti pověřuje předsednictvo Rady vysokých škol jednat s MŠMT o dalším postupu a nominovat zástupce Rady vysokých škol do případných dalších pracovních orgánů tak, aby byly maximálně využity zkušenosti z dosavadních jednání.

2. Novela zákona o rozpočtových pravidlech a její dopad na vysoké školy.

Sněm RVŠ byl informován o možných důsledcích pozměňovacího návrhu Rozpočtového výboru Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR k vládnímu návrhu novely zákona o rozpočtových pravidlech (tisk č. 287/1), ve které se navrhuje přidělit prostředky poskytované veřejným vysokým školám dle zákona o vysokých školách na vzdělávací činnost a prostředky poskytované veřejným vysokým školám a veřejným výzkumným institucím podle zákona o podpoře výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (tj. prostředků na vědu, výzkum, vývoj a inovace) režimu státní pokladny.

Tato změna by mimo jiné znemožnila těmto institucím převádět tyto prostředky na své bankovní účty (musely by být vedeny výhradně u ČNB) a Ministerstvo financí by získalo oprávnění jednak k jejich krátkodobému ukládání nebo investování na finančním trhu a jednak bez jakéhokoliv přesnějšího zákonného vymezení přímo stanovovat termíny a rozsah platebního režimu na účtech v ČNB.

V úvahu je třeba též vzít nevyjasněnost finanční náročnosti navržené změny pro veřejné vysoké školy a veřejné výzkumné instituce a nepřipravenost systému státní pokladny na náhlý a výrazný nárůst objemu a změnu charakteru požadovaných finančních operací.

Zatímco původní vládní návrh se veřejných vysokých škol netýkal, pozměňovací návrh je v přímém rozporu s platným zákonem o vysokých školách, likviduje samosprávu veřejných vysokých škol, zásadně zhoršuje podmínky pro jejich činnost a hospodárnost a ve svých důsledcích znamená přímou podřízenost veřejných vysokých škol Ministerstvu financí.

Usnesení:

RVŠ zásadně nesouhlasí s návrhem novely zákona č. 218/2000 Sb. ve znění pozměňovacího návrhu Rozpočtového výboru PSP ČR ze dne 27. 5. 2011.

Pozměňovací návrh je v příkrém rozporu s platným zákonem o vysokých školách 111/1998 Sb., zásadně omezuje samosprávu a autonomii veřejných vysokých škol, výrazně zhoršuje podmínky pro jejich činnost a hospodárnost. Ve svých důsledcích znamená přímou podřízenost veřejných vysokých škol Ministerstvu financí. Případné přijetí uvedeného návrhu navíc z důvodu přechodu na výrazně odlišný účetní systém povede ke kolapsu chodu vysokých škol.

Pozměňovací návrh je taktéž v příkrém rozporu s připravovanou reformou terciárního vzdělávání, mezi jejíž deklarované cíle patří i posílení autonomie a odpovědnosti vysokých škol.

Rada vysokých škol proto doporučuje řešit tuto situaci buď zamítnutím pozměňovacího návrhu rozpočtového výboru (tisk č. 287/1), nebo přijetím pozměňovacího návrhu podaného poslancem Doktorem.

Kontaktní osoba:

Prof. Ing. Vladimír Haasz, CSc.

předseda Rady vysokých škol

haasz@fel.cvut.cz

V Praze dne 22.9.2011